

Epistola anatomica, problematica septima / Authore Johanne Henrico Graetz, ad ... Fredericum Ruyschium [With his reply] ... de pia matre, ejusque processibus.

Contributors

Graetz, Johannes Henricus, active 1694-1696.
Ruysch, Frederik, 1638-1731.

Publication/Creation

Amstelaedami : Apud Jansonio-Waesbergios, 1724.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/dggumwct>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

8
EPISTOLA

ANATOMICA, PROBLEMATICA

SEPTIMA.

Authore

JOHANNE HENRICO GRÆTZ;

Ad Virum Clarissimum

FREDERICUM RUYSCHIIUM,

Med. Doct. Anatomiae ac Botanices Professore.

DE

Pia Matre, ejusque Processibus.

AMSTELÆDAMI,

Apud JANSONIO-WAESBERGIOS, 1724.

EPISTOLA

ANATOMICA, PROBLEMATICA

SEPTIMA.

Adversus

JOHANNEM HENRICUM GRATZ.

Ad Venerabilem

FREDERICUM RUYCHNIUM.

M.D. Doctor. Anatomiae ac Botanicae Professor.

DE

Pia Mater, eiusque Procellibus.

AMSTELÆDAMI.

Apud JANSONIO-WASSERGIOS, 1744.

Celeberrime & Experientissime

vir,

Fautor æstumatissime.

Uæ Nominis Tui celeberrimi fama mihi adhuc in Germania degenti tuum in Anatomicis indefessum studium, atque inventorum præstantiam patetecerat, animum meum simul occupaverat totum, ut abhinc nihil magis in votis habuerim, quam ut ea mihi olim contingeret felicitas, ut assiduus, quos pro cognitione Anatomica amplianda fuscipis, laboribus ipse adessem præsens. Huic vero

votorum meorum summæ felicem jam respondere eventum, summo meo emolumento experior, eoque nomine lætor quam maxime. Ab eo enim tempore, quo hisce traditus terris exoptatissimam primo nactus fui occasionem me Tibi commendandi, adeo pronum statim tuum in me affectum deprehendi, ut citius me beneficiis innumeris à Te cumulatum, iisque tantum non obrutum sentirem, quam plenarium tuum favorem demereri (si unquam illi demerendo par sit virium mearum tenuitas) allaborassem. Quippe non solum nitidissimis tuis demonstrationibus me interesse voluisti, neque uberrimam mihi copiam, propriis viribus in cadaveribus humanis secandis aliquid moliendi, dedisse satis favoris & beneficii Tibi visum fuit, sed, qui est pronissimus tuus studiis meis interveniendi animus, patentissimum mihi ad ædes tuas & Museum Anatomicum concessisti aditum.

Atque in hoc quidem admissus, quoties oculorum aciem figo vel in sceletorum eburneam albedinem; vel intueor accuratius cadaverum, felicissimo Balsamationis invento corruptioni exemptorum, vivacissimum colorem & obsequiosam flexibilitatem; vel dum considero vasa cujusvis visceris sanguinea ad minutissimos usque & microscopiis tantum obvios ramos singulari artificio repleta & extricata; vel adspicio corda humana, vasorum suorum coronariorum rep-

tatu in apricum posito superbientia, & Aortæ diramificationis viva imagine Authoribus nonnullis errorem, quem in ea delineanda commiserunt, enormem exprobrantia; vel, verbo denique, contem-
plor totum Microcosmum, quoad singula sua membra stupenda certe arte & immenso labore explicatum, toties lynceos mihi oculos, illis naturæ arcanis lustrandis solum sufficientes, denegatos esse sum-
mopere doleo. Spirant hæc omnia encheirises prorsus singulares & tantum non omnes Anatomicorum artes antecellentes, spectato-
remque ingenuum in summam rapiunt admirationem, ringente licet malevolorum turba, quæ, cum hæc captu suo & artibus non assequatur, theonino rodit dente, vanidaque iræ & invidiæ tela in ea jacu-
latur.

Non sane cuncta hæc dignis prosequi encomiis in me suscipiam; opus enim molirer, cui ferendo humeros meos omnino impares ag-
nosco, eoque magis laudibus illis supersedeo, cum inter raras animi tui dotes non ultimum locum modestiam occupare, illamque hisce facile offendi probe sciam. Quin potius mea in scribendo iterata au-
dacia excusanda mihi venit. Veniam itaque des, quæso, flagranti meo sciendi desiderio & justæ curiositati, qua tua ad primas meas litteras responsione, humanitatis, favoris & eruditionis plena non-
dum in totum contentus, tuos rursus interpellare labores, tuamque clariorem informationem efflagitare ausus sum.

Cum enim nuper inter rariora tua præparata oculis meis subji-
ces *Piam meningem*, quam tua solertia adeo accurate & circumspecte ex omnibus Cerebri & Cerebelli plicis & anfractibus protraxerat & separaverat, ut curioso prorsus spectaculo rugositates ejus superfi-
ciei interioris apparerent, miratus sum Authorum in illis investigan-
dis incuriam. *Galenum, Vesalium, Riolanum, Veslingium, Bartho-
linum, Diemerbroekium, Willisium, Vieussens*, uno verbo omnes tam recentiores quam veteres si evolvat quis, altum omnino apud illos reperiet silentium de vero insinuationis piæ matris in substan-
tiam cerebri modo & facie. Neque in ipsis Tabulis Anatomicis *D. Bidloi*, ex quibus tamen frustra multa sibi hætenus promiserunt plu-
rimi, aliquid, quod ab aliis inculcatum sæpius non fuerit, depre-
hendi; sicco enim plane pede præterit ipse Author ea, quæ alii circa hanc materiam tacent, quæque Tua demum, Vir Celeberrime, no-
bis ostendit industria. Cujus quidem omnimodi omnium Authorum silentii rationem suppeditat ipsa illa hujus Meningis, secundum *Willisium, Vieussens*, ipsamque Autopsiam, profunda in cunctos
cerebri

cerebri & cerebelli anfractus insinuatio atque immerfio, ex quibus illam extrahere hactenus omnibus difficile, si non impossibile, *Wil-
lisio* vero *Anatom. Cerebri Cap. VII.* in cerebro bruti hominisque hydrope defuncti tantum opus possibile visum fuit.

Maxime igitur tuæ consules famæ, Vir Celeberrime, & eruditorum satisfacies curiositati, *si veram illam piæ Meningis tam cerebri quam cerebelli interstitia intrantis superficiem internam ejusque faciem & constitutionem depictam & explicatam exhibeas.*

Servet interim Te, Maximum rei Anatomicae Ornamentum, Divinum Numen cum Dilectissimo & unico Filio, virtutum Paternarum strenuo æmulo & laborum tuorum socio assiduo, fospitem & incolumem ad feros usque annos, quo Vestris auspiciis abscondita Microcosmi mysteria patefiant. Ita animitus foveat

Celeberrimi Tui Nominis

Dab. è Museo Amstel. die
6. Septemb. A. 1696.

Cultor perpetuus, observantissimus.

JOHANNES HENRICUS GRÆTZ.

FREDERICI RUYSCHII RESPONSIO,

Ad Virum Expertissimum

D. JOHANNEM HENRICUM GRÆTZ.

*In Epistolam ejus Anatomicam, Problematicam,
de pia matre, ejusque processibus.*

Experientissime Vir,

Ræter animum studiis meis addictissimum, tuam pariter in exarandis litteris promptitudinem singularem, ex Epistola vi. Septembr. mihi tradita intellexi. Vix enim mea ad primam tuam Responsio orbi erudito exposita fuit, quin mox denuo nova me & multo graviori petitione ad alia officia præstanda sollicitare volueris. Fateor equidem ultimum tuum desiderium adeo æquum esse atque humanum, ut morem ipsi gerere, petitisque tuis obtemperare omnino cogar, idque eo magis, cum non solum ad hoc officiorum genus sed & plura alia reddenda candor tuus & studium me obligent. Vereor autem, Experientissime Vir, ne, hoc cerebri & cerebelli tegmine à me exhibito, cerebrum ipsum curiositas tua sit arreptura, cum circa illud plurima à me videris demonstrata, prorsus diversa ab iis, quæ ab aliis haud infimi subsellii Authoribus tradita sunt. Hæc autem Tuæ humanitati reliquenda sunt, cui satis superque constat de multifariis meis occupationibus & indefesso eruditis inserviendi studio.

Cerebrum à Cerebello, quoad superficiei externæ figuram multum differre, nemo ignorat, qui vel Anatomiam è limine tantum salutavit: Cerebrum enim stricte dictum variis circumvolutionibus complicatur, quibus intestina mesenterio colligata, aut lactes Piscis Aselli majoris æmulari verè dixeris. Cerebelli vero substan-

stantiam parte exteriori tanquam è lamellis sibi invicem appositis & adstitis constitutam esse, ab aliis jamdum ad nauseam usque inculcatum est. Tenuem meningem inter cerebri & cerebelli interstitia sese insinuare, Te quidem recte monente, tritum quoque est, modus vero, quo hoc fieri crediderunt & scripserunt hactenus Authores, autopsiæ nullatenus congruus est.

Non enim existimandum, tali hoc fieri ritu, quali omentum inter circumvolutiones intestinorum demergitur, aut linteum, quod varios in sinulos intruditur à nobis. Quippe illorum sic sane imminuitur longitudo & latitudo, quod tamen nullatenus in pia meninge obtinere, accuratius attendenti manifeste apparebit. Clarissime hoc patet ex eo, quod post separationem caute à cerebro & cerebello factam illius magnitudo & extensio non augeatur, quantumvis in anfractus se insinuaverit, nisi ab undiquaque parte nexus illi fibrarum & vasorum ope facti suspensa manu tollantur.

Videtur itaque mihi dicta *Pia Meninx* in omnes sulcos & anfractus processus quosdam demittere, similem fere in modum, ac è duræ matris duplicatura processus falciformis, sinui longitudinali subiectus emergit, ita ut tot *Pia Mater* producat processus, quot reperiantur anfractus, eosque figura non quidem falciformes, sed serpentino ductu repentes, quemadmodum repræsentat Tab 8. Fig. 4.

In Cerebelli interstitia verò pari modo immergitur *Pia Meninx*, tot processibus falciformibus, quot extant sulci seu anfractus, ablataque illa & separata jucundo omnino spectaculo exhibet Capitis papaveris albi loculamenta, ut videre est, Tab. 8. Fig. 1. & 2.

Plura ut hac vice addam, substrata materia, temporisque penuria haud permittunt. Valere interim Te, vir Experientissime, ex animo precor:

Tuus omni studio & affectu

Amstelod. Ao. 1696.
d. 28. Septembr.

FREDERICUS RUYSCHIUS.

TA-

TABULA OCTAVA.

QUatuor comprehendit Figuras, quarum PRIMA Piam Matrem, (A) Cerebellum amicientem repræsentat, idque è corpore juvenili; in ea tot nobis occurrunt processus falciformes (C) quot reperiuntur anfractus in cerebello. Tota hæc membrana à Cerebello separata liquori innatabat cum delinearetur; quod ideò factum, ut processuum numerus eò distinctius oculos incurreret: considerandum ulterius hosce processus ab alluente liquore, cui innatabant, figuram falciformem non retinuisse, quod ideò figura SECUNDA indigitat. Vasa Arteriosa adeò numerosa par hanc membranam sunt dispersa, ut, si omnia hic repræsentassem, processus falciformes prorsus oblitterassem, ea propter ramulos duntaxat aliquot (B) à latere adjeci. D Indigitat brevissimas, tenuissimas & numerosissimas arteriolas è piæ matris facie interiore prodeuntes & speciem musci referentes, quod à nullo Anatomico hæcenus observatum.

FIG. SECUNDA.

Unum ex processibus falciformibus piæ matris, cerebellum investientis demonstrat, in eo quoque vasculorum reptatus considerabilis ostenditur.

FIG. TERTIA.

Piæ Matris cerebrum investientis portionem cum suis Arteriolis exhibet, ubi notandum, processus piæ matris, cerebrum investientis, haud obtinere figuram falciformem, prout in cerebelli pia matre, verum enimverò serpentino modo repentem; à nexibus autem fibrosis & vasculosis dissoluta est hæc piæ matris portio, & in planum expansa, ut vasorum reptatus exactissime pateret. Postremò quoque observandum in hac tertia figura, portionem piæ matris repræsentante, membranositatem minus à sculptore esse expressam, id quod studio factum, ne arteriolæ oblitterarentur.

FIG. QUARTA.

Portionem piæ Matris (A) cerebrum investientis, cum processibus suis (B. B) inter circumvolutiones cerebri sese insinuantibus, & serpentino ductu repentibus, demonstrat. Per hanc innumeræ Arteriæ (C) visuntur dispersæ, sunt autem multis numeris plures in subjecto ipso.

Fig. 1.

Fig. 3.

Fig. 2.

Fig. 4.

